

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Pfv.I.20.909/2025/2.

A tanács tagjai: Nyírőné dr. Kiss Ildikó a tanács elnöke

Dr. Mocsár Attila Zsolt előadó bíró

Dr. Cseh Attila bíró

Dr. Magosi Szilvia bíró

Dr. Parlagi Mátyás bíró

A felperes: felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Kónya Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző:

dr. Kónya Judit ügyvéd)

Az alperes: alperes (cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. Bencző Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: dr. Bencző Ákos ügyvéd)

A per tárgya: tulajdonjog megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet benyújtó fél:

az alperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Debreceni Törvényszék 1.Pf.20.431/2025/8.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Hajdúböszörményi Járásbíróság 3.P.20.096/2022/141.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[1] A felperes keresetében – annak tartalma szerint – a perbeli ingatlan 6/25 tulajdoni hányadára tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzését kérte házastársi közös vagyon jogcímén. A perbeli ingatlan forgalmi értékét 15.000.000 forintban, a közös vagyomból megvalósított beruházások műszaki költségét és azok értéknövelő hatását 7.200.000 forintban jelölte meg. Az egy házastársra eső értéknövekedés (3.600.000 forint) egész ingatlan értékéhez (15.000.000 forint) viszonyított arányában (6/25) állította tulajdonszerzését.

[2] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta a keresetlevél perfelvételre alkalmasságát, mert álláspontja szerint a kereseti kérelem és az érvényesített jogcím nem állnak összhangban, illetve nem állnak fenn a megállapítási kereset eljárásjogi feltételei; továbbá a kereset tartalmilag a házastársi közös vagyon megosztására irányult anélkül, hogy kiterjedt volna valamennyi vagyoni jogi igényre és ennek megfelelően hiányzott a vagyommérleg. Nem vitatta a beruházások tényét, műszaki bekerülési értékét, de vitatta a perbeli ingatlan forgalmi értékét, továbbá azt, hogy a beruházásokat a házastársi közös vagyomból valósították meg.

Az első- és másodfokú ítélet

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperes házastársi közös vagyon jogcímén megszerezte a perbeli ingatlan 95/1000 tulajdoni hányadát. Megkereste a Földhivatalt az alperes 1/1 arányú tulajdonjogának törlése, a felperes 95/1000 és az alperes 905/1000 arányú tulajdonjogának bejegyzése érdekében. Az alperest ennek tűrésére kötelezte. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 762.600 forint perköltséget. Ezt meghaladóan elutasította a keresetet.

[4] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, fellebbezett részét részben (a perköltségben) megváltoztatta, az alperest terhelő perköltség összegét 443.680 forintra leszállította. Ezt meghaladóan a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

[5] Ítéletének – a felülvizsgálat szempontjából meghatározó – indokolásában rögzítette: a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:37. §-a szerinti ingatlan-nyilvántartási igény azt a személyt illeti meg, aki az ingatlan-nyilvántartáson kívül megszerezte az ingatlan tulajdonjogát. Az ingatlannyilvántartási igény az ingatlan tulajdonosát tulajdoni igényként illeti meg, éppen ezért került szabályozásra a Ptk. „A tulajdonjog védelme” című VIII. Fejezetében. Ingatlannyilvántartáson kívül, a törvény erejénél fogva szerez tulajdont a tulajdonos – egyebek mellett – a házassági vagyontársaság keretében való tulajdonszerzés esetén. Helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy a Ptk. 5:37. §-a nem tulajdonszerzési jogcím, hiszen az ingatlannyilvántartási igényt a tulajdonjog védelmének eszközeként és nem a tulajdonszerzési jogcímként szabályozza. Maga a tulajdonszerzés különféle jogcímeken (pl. elbirtoklás, öröklés, élettársi és házastársi vagyontársaság) alapulhat, amire a Ptk. más rendelkezései irányadóak. A felperes a házastársi vagyontársaságra, azaz a Ptk. 4:37. § (1) bekezdésére alapította a tulajdonszerzését, és ezt a keresetlevélben egyértelműen megjelölte. Az e jogcímet megalapozó törvényi feltételek fennállása esetén a felperest a törvény erejénél fogva illeti meg a tulajdonjog, amelynek ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésére igényt tarthat a Ptk. 5:37. §-a alapján. Mindezek alapján az elsőfokú bíróságnak nem kellett anyagi pervezetéssel közrehatni a kereseti kérelem és az érvényesíteni kívánt jog, illetve ezeket megalapozó tények egyértelmű előadása érdekében.

[6] A Ptk. 4:58. §-a szerint a házastársi vagyontársaságból eredő igényeket egységesen kell rendezni. E rendelkezés ugyanakkor nem teszi kötelezővé a közös vagyon megosztása iránti igény előterjesztését, és nem zárja ki, hogy a házastársak vagy jogutódjaik egyéb házassági vagyoni igényt – így a közös vagyoni szerzésre alapított tulajdoni igényt – érvényesítsenek. A házastársi közös vagyon jogcímén történő tulajdonszerzés a törvény rendelkezése alapján jön létre, a házastársak bármelyike kérheti a törvényen alapuló tulajdonszerzésének elismerését, az életközösség időtartama alatt is pert indíthat házastársa ellen tulajdonjogának ingatlannyilvántartásba történő bejegyzésére. Ezen per tárgya a vitatott vagyontárgy alvagyoni jellegének megállapítása, amely a közös vagyon megosztásának előkérdése. Az ítélezési gyakorlat ezt a közös vagyon megosztásán belül önállóan – akár részítéssel is – elbírálgatható résznek tekinti (Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.167/2022/6.). Egyebekben a teljes körű vagyoni rendezés elvéből nem következik az sem, hogy a bíróság túlterjeszkedhetne a felek kérelmére. A bíróságnak elő kell mozdítania a házastársi vagyontársaságból eredő igények egységes rendezését, de nincs olyan perjogi eszköz, amellyel ez kikényszeríthető lenne. A jelen ügyben a felperes kizárólag a házastársi közös vagyon jogcímen megszerzett tulajdonjoga ingatlannyilvántartási bejegyzését kérte, a közös

vagyon megosztása iránt nem terjesztett elő keresetet, ezért a házastársi vagyoni jogi igények egységes és teljes körű elszámolására nem kerülhetett sor. Az alperes által hivatkozott Ptk. 4:59. § (4) bekezdése a közös vagyon és külön vagyon közötti megtérítési igények elszámolására vonatkozó rendelkezést tartalmaz, amiből azonban nem következik, hogy a házastársi közös vagyon jogcíme alapított ingatlannyilvántartási bejegyzési igény kizárólag a közös vagyon megszüntetésével együtt érvényesíthető. Mindezek alapján tehát az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt az anyagi pervezetéssel kapcsolatban, és a nem terjeszkedett túl a felperes kereseti kérelmén {jogerős ítélet [19] és [20] bekezdései}.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[7] A per vagyoni jogi pernek minősül, mert az abban érvényesített igény a felperes vagyoni jogain alapul, továbbá értéke pénzösszegben kifejezhető [Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pont]. Nincs helye felülvizsgálatnak vagyoni jogi perben, ha a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték az ötmillió forintot nem haladja meg [Pp. 408. § (1) bekezdés]. A felülvizsgálati kérelemben vitatott érték 3.600.000 forint, valamint a per nem tartozik a Pp. 408. § (1) bekezdés második mondatában meghatározott kivételek közé, ezért nincs helye felülvizsgálatnak. A felülvizsgálat kizártságára figyelemmel a Pp. 409. § (1) bekezdése és 410. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálattal élő félnek felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett előterjeszteni.

[8] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyhez felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is csatolt.

[9] Felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását, másodlagosan a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. A felülvizsgálati kérelmet az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre alapította, a jogerős ítélet sérti a Pp. 2. § (1), (2) bekezdését, a 6. §-t, a 172. § (1), (3), (4) bekezdését, a 173. § (2) bekezdés *a), b), c)* pontját, a 237. § (1), (3), (4), (5) bekezdését, a 279. § (1) bekezdését, a 316. § (1) bekezdés *a), b), c), d)* pontját, a 342. § (1), (3), (4) bekezdését, a 346. § (4), (5) bekezdését, a 369. § (1), (4) bekezdését, a 370. § (1) bekezdését, a Ptk. 4:37. § (1) bekezdését, a 4:57. § (1) és (3) bekezdését, a 4:58. §-t, a 4:59. § (1), (4) bekezdését és az 5:37. §-t.

[10] A felülvizsgálat engedélyezését a Pp. 409. § (3) bekezdése, a 409. § (2) bekezdés *a)* pont első fordulata és a 409. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján kérte.

[11] A felülvizsgálat engedélyezésének indokoltságát az alábbiak szerint adta elő (felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem 2. oldal 2. pont): A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben felvetett összetett anyagi jogi és eljárási kérdéseket is magában foglaló jogkérdés, hogy a házastársi vagyoni közösség megszűnését [Ptk. 4:53. § *c)* pont] követően az egységes elbírálás elvéből kiindulva a házastársi vagyoni közösség megszüntetésére irányuló jogalakítási kereseti kérelem keretei között kell-e elbírálni a közös vagyonból a különvagyonba teljesített beruházások megtérítésére alapított tulajdoni igényt [Ptk. 5:37. § (1)

bekezdés, 4:57. § (1) és (3) bekezdés, 4:58. §, 4:59. § (1) és (4) bekezdés] vagy a tulajdoni igény a jogalakítási kereset – és az egységes elbírálás elvének – mellőzésével az ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonszerzés szabályaira alapítottan marasztalásra irányuló kereset előterjesztésével [Ptk. 5:37. §, 4:37. § (1) bekezdés] érvényesíthető, esetleg a tulajdoni igényt jogalakítási kereset egyfajta előkérdéseként a megállapítási per szabályai szerint előterjeszthető önálló kereseti kérelem keretében lehet érvényesíteni és ebben az esetben a megállapítási per indításának a Pp. 172. § (3) bekezdésében foglalt feltételeinek fennállását kell vizsgálni, illetve a felvetett jogkérdéssel összefüggésben hogyan alakul az anyagi pervezetésben megnyilvánuló bírói közrehatás módja és terjedelme.

[12] A Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre alapított [Pp. 409. § (3) bekezdése] engedélyezés iránti kérelmével összefüggésben – az anyagi pervezetéssel kapcsolatos jogkérdésben való eltéréssel összefüggésben – megjelölte a Kúria Gvf.IV.30.021/2024/6. számú határozatát, valamint a BH 2024.162., BH 2025.40. és BH 2025.65. számú határozatokat.

[13] A joggyakorlat egységének biztosítása érdekében előterjesztett [Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulata] engedélyezés iránti kérelmével összefüggésben arra hivatkozott, hogy a felperes eshetőleges kereseteit az eljáró bíróságok egy kereseti kérelemként értelmezték és annak tartalmából egységes tény- és jogállításként a közös vagyomból a külön vagyomba történt beruházások megtérítésére alapított ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonszerzésre vonatkozó tulajdoni igényként azonosították. A Ptk. 4:58. §-a szerint ugyanakkor a jogalkotó kifejezte azt az igényét, hogy a házastársi vagyonszövetségből eredő igényeket egységesen kell rendezni, valamennyi igényt tekintetbe kell venni ahhoz, hogy olyan vagyonszövetség történjen, amely valóban megfelel a törvényes házassági vagyonszövetség lényegének. A felperes keresete jogalapját a házastársi vagyonszövetség megszüntetése (helyesen: házastársi közös vagyonszövetség) esetén alkalmazható tulajdonszerzés jogcímére megváltoztatta, a pert a házassági közös vagyonszövetség iránti igények alapján kellett volna folytatni, és ebben a körben kellett volna anyagi pervezetést alkalmazni. A teljeskörű vagyoni rendezés Ptk. által is kiemelt elvét szolgálja a vagyonszövetség készítése, csak ezt követően van lehetőség a megtérítési igények rendezésére. E körben hivatkozott a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.167/2022/6., a Fővárosi Ítéltábla Pf.20.439/2023/9., a Pécsi Ítéltábla Pf.20.025/2012/6. számú határozataira, és a jogerős ítélet érdemére is kiható jogkérdést úgy határozta meg: „a házassági életközösség megszűnését követően a vagyonszövetségből származó alvagyonok közötti megtérítési igényt lehet-e önálló tulajdoni igényként a Ptk. 4:37. § (1) bekezdése és 5:37. § rendelkezései szerint érvényesíteni, vagy azt szükségképpen az egységes elbírálás követelményének megfelelően a házastársi vagyonszövetség megszüntetésére (helyesen: házastársi közös vagyonszövetség) vonatkozó igényen belül a Ptk. 4:59. § (4) bekezdésén alapuló megtérítési igényként lehet érvényesíteni.” Az alperes álláspontja szerint a hivatkozott határozatok tartalma szerint az ítélezési gyakorlat nem egységes, és a felvetett jogkérdésben a Kúria még nem foglalt állást. Előadta, hogy a Debreceni Ítéltábla ítéletének indokolása felveti azt az eljárásjogi problémát is, hogy a házastársi vagyonszövetség megszüntetésével (helyesen: házastársi közös vagyonszövetség) kapcsolatos, a Pp. 172. § (4) bekezdésében szabályozott jogalakítási kereset helyett a házassági vagyonszövetség megszűnését követően egyes vagyonelemek alvagyoni jellegének megállapítása iránt a Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti kereset előterjesztésére van-e lehetőség anélkül, hogy ebben az esetben a megállapítási per indításának feltételeit vizsgálni kellene.

[14] A felvetett jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére alapított [Pp. 409. § (2) bekezdés *b*) pontja] engedélyezés iránti kérelmével összefüggésben előadta: az ügy elvi jelentősége abban áll, hogy a házastársi közös vagyon megosztásával kapcsolatos perek nagy száma és az ott érvényesíthető alvagyonok közötti megtérítési igények tipikus előfordulása miatt a kiszámítható ítélkezés és a jogbiztonság követelménye megköveteli, hogy ezekben a perekben a házastársi közös vagyon megosztásával kapcsolatos igényeket a bíróságok egységes eljárásrendben és egységes anyagi jogi szempontok szerint bírálják el.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] Az alperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme alaptalan.

[16] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem kötelező tartalmi elemeit a Pp. 410. § (2) bekezdés *a*)-*c*) pontjai határozzák meg, amelyek értelmében a félnek meg kell jelölnie az ítéletet, amellyel szemben a felülvizsgálat engedélyezését kéri; az ügy érdemére kiható jogszabálysértést, a megsértett jogszabály pontos megjelölésével; elő kell adnia az engedélyezést megalapozó okokat, amelyek a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében indokolják a felülvizsgálat befogadásának engedélyezését; meg kell jelölnie azon jogkérdést, amelynek különleges súlya vagy társadalmi jelentősége indokolja a befogadás engedélyezését; illetve amely az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségességét indokolja, vagy azt az ítéleti rendelkezést, amely a Kúria közzétett ítélkezési gyakorlatától jogkérdésben eltér. Bármelyik tartalmi kellék hiánya a Pp. 410. § (4) bekezdése értelmében önmagában megalapozza a felülvizsgálat engedélyezése iránt előterjesztett kérelem érdemi vizsgálat nélküli visszautasítását, illetve kizárja az engedélyezés iránti kérelem érdemi vizsgálatát (Kúria Pfv.20.057/2020/2., Pfv.21.257/2023/2.).

[17] A Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

[18] A Kúria a Gfv.I.30.510/2022/2. számú (megjelent: BH2023. 132.) határozatában már kifejtette: a Pp. 406. § (1) bekezdése szerint felülvizsgálat az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással kérhető. Ezzel összhangban a Pp. 409. § (2) és (3) bekezdése a felülvizsgálat engedélyezésének feltételeit külön szabályozza az ügy érdemére kiható jogszabálysértés, valamint a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés esetén. Ehhez igazodva a Pp. 413. § (1) bekezdés *b*) és *c*) pontja, valamint a Pp. 410. § (2) bekezdés *b*) pontja és a *c*) pont *ca*)-*cc*) alpontjai, valamint a *cd*) alpontja is külön szabályozza a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem tartalmi elemeit az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, valamint a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre vonatkozóan.

[19] A felülvizsgálat engedélyezése a polgári eljárás elkülönülő, önálló kérelemre induló és a kérelem elbírálásával befejeződő szakasza, amelyet csak eredményessége esetén követ az eljárás felülvizsgálati kérelmen alapuló szakasza, a két kérelem között így tartalmi

összefüggés áll fenn (Kúria Pfv.VI.20.764/2020/3., megjelent: BH2020. 366.). Az önálló kérelemben foglaltak nem vehetők figyelembe a másik kérelem tartalmaként (Kúria Pfv.I.20.465/2021/8., Pfv.VI.20.331/2020/4., Pfv.VI.20.057/2020/2.). A felülvizsgálat engedélyezése esetén a Kúria a jogerős ítéletet csak az eredményes engedélyezési okkal összefüggésben vizsgálja felül. A Pp. 413. § (1) bekezdése és a 423. § (1) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely és az ott előadott jogszabálysértés, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül {Kúria Pfv.I.20.748/2021/8. [19] bekezdés}.

[20] Az alperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét – továbbiak mellett – arra alapította, hogy a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér. Felülvizsgálati kérelmének alapjaként azonban kizárólag jogszabálysértésekre hivatkozott: kérelme 12. és 13. oldalán jelölte meg a megsértettként állított eljárási, 13. és 14. oldalán pedig a megsértettként állított anyagi jogi szabályokat. Megállapítható tehát, hogy az alperes felülvizsgálati kérelme alapjaként jogszabálysértésre hivatkozott, de nem hivatkozott a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre, ezzel szemben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme alapjaként azt adta elő, hogy a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem és a felülvizsgálati kérelem közötti közvetlen tartalmi összefüggés hiánya, a két kérelem tartalmi ellentmondása kizárja a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem érdemi elbírálásának lehetőségét a Pp. 409. § (3) bekezdése körében.

[21] Ezen túlmenően a Kúria több határozatában, így például a Pfv.21.294/2022/2., Gfv.30.561/2022/2., Gfv.30.562/2022/2. számú végzéseiben rámutatott: a Pp. 409. § és 410. § egybevetett tartalmából következően valamennyi engedélyezési ok esetén alapvető törvényi feltétel, hogy a fél által az ügy érdemére kihatónak állított jogszabálysértés(ek) vizsgálata elvi jelentőségű jogkérdésben legyen szükséges. „Elvi jelentőségű jogkérdésnek” minősül minden olyan jogkérdés, amely egy jogszabály rendelkezésének értelmezésével, az alkalmazandó norma alapvető tartalmával és az ahhoz kapcsolódó esetleges jogkövetkezményekkel összefügg [Kúria Gfv.30.042/2023/2., egyezően: a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 1. pontjához fűzött indokolás]. A fél részére értelmezést igénylő jogkérdések felvetése még nem alapozza meg a jogerős határozat jogereje feloldásának kivételes lehetőségét magában hordozó felülvizsgálat engedélyezését (Kúria Pfv.20.834/2019/2.). Önmagában a felülvizsgálati kérelemben támadott jogerős ítélet vélt vagy valós jogszabálysértő volta nem ad lehetőséget a felülvizsgálat engedélyezésére (Pfv.21.285/2022/2.). A Kúria az engedélyezési kérelem elbírálása során az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét nem vizsgálja (Kúria Pfv.21.343/2022/2.).

[22] Az alperes a Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított engedélyezés iránti kérelmében nem jelölt meg olyan elvi jelentőségű jogkérdést, melyre tekintettel vizsgálható lenne a felülvizsgálat engedélyezhetősége. Nem tesz eleget az elvi jelentőségű jogkérdés megfogalmazása feltételének az, hogy az alperes az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését sérelmezte és azt részletesen indokolta (felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem 4.a. pont, 4.-5. oldal). A Kúria alperes által felsorolt közzétett határozatai kizárólag az anyagi pervezetéssel összefüggő értelmezést tartalmaznak. A hozzájuk kapcsolható, a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem 2. oldalán ismertetett kérdés – „hogyan alakul az anyagi pervezetésben megnyilvánuló bírói közrehatás módja és terjedelme” – sem minősül elvi

jelentőségű jogkérdésnek, mivel abból nem következnek egy adott jogszabályt érintő eltérő értelmezési lehetőségek. A Kúria ezért ezt az engedélyezési okot érdemben nem vizsgálta.

[23] Érdemben nem vizsgálható az alperesnek a felvetett jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére alapított [Pp. 409. § (2) bekezdés *b*) pontja] engedélyezés iránti kérelme sem. A Pp. 409. § (2) bekezdés *b*) pontja két engedélyezési okot szabályoz: a felvetett jogkérdés különleges súlyát, illetve társadalmi jelentőségét. Az alperes kérelméből a tartalom szerinti elbírálás elve [Pp. 110. § (3) bekezdés] alkalmazásával sem állapítható meg, hogy pontosan melyik engedélyezési ok alapján kérte a felülvizsgálat engedélyezését. Ha a kérelemből az engedélyezés oka nem állapítható meg, a kérelem érdemi elbírálásra nem alkalmas, mivel nem hozza a Kúriát abba a helyzetbe, hogy a felülvizsgálat engedélyezése tárgyában a fél kérelmének keretein belül hozhasson döntést [Kúria Pfv.V.20.589/2024/2., Pfv.II.21.255/2024/2.].

[24] A Pp. 409. § (2) bekezdés *a*) pontjának első fordulata értelmében a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban – ideértve a Legfelsőbb Bíróság által 2012. január 1-jét megelőzően meghozott és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 195. § (1) bekezdésében foglaltak szerint továbbra is „alkalmazható” irányelvben, elvi döntésben, kollégiumi állásfoglalásban vagy a kollégiumi véleményben értelmezett jogkérdéseket is – a Kúria jogegységi határozatban vagy az általa a BHGY-ben közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy az eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn [Kúria Pfv.I.20.190/2024/2.; egyezően: PK vélemény 1. pont].

[25] Abban az esetben, ha a Kúria az adott elvi jelentőségű jogkérdésről jogegységi határozatban vagy a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban már állást foglalt, a Pp. 409. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján fel sem merülhet a felülvizsgálat engedélyezése, a közzétett határozatoktól való eltérésre hivatkozással ugyanis a Pp. 409. § (3) bekezdése szerint lehet a felülvizsgálat engedélyezését kérni.

[26] Az alperes a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében előterjesztett engedélyezés iránti kérelmében jogkérdésként azt fogalmazta meg, hogy a házassági életközösség megszakadását követően a vagyonközösségből származó alvagyonok közötti megtérítési igényt lehet-e önálló tulajdoni igényként a Ptk. 4:37. § (1) bekezdése és az 5:37. §-a rendelkezései szerint érvényesíteni, vagy azt szükségképpen az egységes elbírálás követelményének megfelelően a házastársi vagyonközösség megszüntetésére vonatkozó igényen belül a Ptk. 4:59. § (4) bekezdésén alapuló megtérítési igényként lehet érvényesíteni (felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem 4.b. pont, 7. oldal kilencedik bekezdés).

[27] Emellett előadta azt is: az anyagi jogi szempontból jelentős jogkérdés azt az eljárásjogi problémát is felveti, hogy a házastársi vagyonközösség megszüntetésével kapcsolatos, a Pp. 172. § (4) bekezdésében szabályozott jogalakítási kereset helyett a házassági vagyonközösség megszűnését követően egyes vagyonelemek alvagyoni jellegének megállapítása iránt a Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti kereset előterjesztésére van-e lehetőség anélkül, hogy a megállapítási per indításának feltételeit vizsgálni kellene (felülvizsgálat

engedélyezése iránti kérelem 4.b. pont, 8. oldal első bekezdés). Ezen utóbbi, eljárásjogi jogkérdéssel összefüggésben azonban nem jelölt meg ellentétes határozatokat, ami kizárta a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem érdemi elbírálásának lehetőségét ebben a jogkérdésben.

[28] Az alperes három ítéletábrái határozatot jelölt meg annak igazolására, hogy a bíróságok gyakorlata nem egységes. A Debreceni Ítéletábra Pf.II.20.167/2022/6. számú ítélete szerint: „a Ptk. 4:58 §-a nem teszi kötelezővé a közös vagyon megosztása iránti igény előterjesztését és nem zárja ki, hogy a házasság felek, avagy jogutódai a házassági életközösség megszűnését követően egyéb házassági vagyoni igényt – így a közös vagyoni szerzésre alapított tulajdoni igényt – érvényesítsenek. Ezen per tárgya a vitatott vagyontárgy alvagyoni jellegének megállapítása, amely a közös vagyon megosztásának előkérdése.”. A Fővárosi Ítéletábra Pf.20.439/2023/9. számú ítélete szerint: „A házasság fennállása alatt az alperes különvagyoni ingatlanára történt beruházásból származó megtérítési igény csak a házastársi közös vagyon megosztása során érvényesíthető. Az ennek hiányában előterjesztett keresetet időelőttiesség miatt kell elutasítani. A Pp. 2. § (1) bekezdése szerinti rendelkezési elv csak az anyagi jog korlátai között érvényesül. A felperes igényérvényesítésének anyagi jogi korlátja jelen esetben a Ptk. 4:58. §-ának és 4:59. § (1) bekezdésének kógens rendelkezése, amelyre tekintettel a felperes Ptk. 4:59. § (4) bekezdésén alapuló keresetei nem teljesíthetőek. Ez a megtérítési igény a fenti rendelkezések szerint kizárólag a házastársi közös vagyon megosztása során érvényesíthető, és bár a felperes érvényesített jogként a Ptk. 4:57. § (1) bekezdését megjelölte, a közös vagyon megosztását nem kérte.” A Pécsi Ítéletábra a Pf.20.025/2012/6. számú ítéletében kifejtette: „a közös vagyon megosztása iránt indított perben a bíróságnak valamennyi, a felek életközösségét érintő vagyoni kérdést együttesen, összefüggően és véglegesen kell elbírálnia. Arra nincsen jogi lehetőség, hogy a felek a vagyoni jogi igényeket egyes kiragadott vagyontárgyakra korlátozottan érvényesítsék.” A Pécsi Ítéletábra ítélete házastársi közös vagyont megosztó ítélet, és nem merült fel benne az alperes szerint jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés. A Debreceni és a Fővárosi Ítéletábra ítéletei a felmerült jogkérdésben valóban ellentétes tartalmúak, de ez önmagában nem ad alapot a felülvizsgálat engedélyezésére.

[29] Az alperes érvelésével ellentétben ugyanis a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdést illetően a Kúria már több eseti határozatában is állást foglalt. A Kúria Pfv.II.21.248/2020. számú ügyének tényállása szerint a felperes kezdetben élettársi kapcsolatban, később pedig házassági életközösségben élt az alperesek néhai édesapjával. A felperes keresetében azt kérte, hogy a bíróság házastársi közös szerzés jogcímén állapítsa meg a tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba a néhai házastársa tulajdonaként bejegyzett ingatlanokra és kérte tulajdonjoga ingatlan-nyilvántartási bejegyzését. Az elsőfokú bíróság a keresetnek teljes egészében helyt adott. A másodfokú bíróság a per főtárgya tekintetében helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét. Egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal az érvelésével, hogy a felperes a perben dologi jogi igényt érvényesített. Kifejtette: a házastársi közös vagyon jogcímén történő tulajdonszerzés nem a bíróság ítéletével vagy az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzéssel, hanem a törvény rendelkezése alapján jön létre. A házastárs az életközösség fennállása alatt és annak megszűnése után, az egyéb közös vagyon érintése nélkül is pert indíthat házastársa ellen a vagyontársasághoz tartozó ingatlan vagy ingatlanhányad fele részét illetően a már megszerzett tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése érdekében. Alaptalan az alpereseknek az hivatkozása, hogy a kereset vagyonleltár (vagyonmérleg) hiánya miatt tárgyalásra alkalmatlan. A teljes körű vagyonmegosztás elve a házassági vagyoni igények rendezése (megosztása) iránti perben

érvényesül. A per tárgya nem a házassági vagyoni igények rendezése, a közös vagyon megosztása volt, hanem a felperesnek a házassági életközösség alatti szerzés közös vagyoni vélelmére alapozott, $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadának megállapítása. A Kúria a Pfv.II.21.248/2020/12. számú határozatában a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit hatályában fenntartotta. Rögzítette: a jogerős ítélet helytállóan mutatott rá, hogy a házastársi közös vagyon jogcímén történő tulajdonszerzés a törvény rendelkezése alapján jön létre és a házastárs önállóan, az életközösség időtartama alatt is pert indíthat házastársa ellen tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére {ítélet [72] bekezdése}.

[30] Ezen a határozaton kívül a Kúria számos határozatában – így például a Pfv.20.491/2015/11., Pfv.22.138/2017/5., Pfv.20.726/2018/7., Pfv.20.075/2020/13., Pfv.20.041/2021/12., Pfv.20.979/2023/14., Pfv.21.079/2023/7. – elbírált volt házastárs, volt élettárs felperesnek azt a keresetét, amely egy-egy vagyontárgy, jellemzően ingatlan tulajdonjogának házastársi vagy élettársi vagyontársaság jogcímén történt megszerzésére és ingatlan tulajdonának ingatlan-nyilvántartási bejegyzésére irányult. Sem a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény, sem a Ptk. házassági vagyoni szabályain alapuló határozatok szerint nincs akadálya, hogy a volt házastárs vagy élettárs a vagyontársasághoz tartozó ingatlan vagy ingatlanhányad meghatározott részére vonatkozó tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése érdekében az egyéb közös vagyon érintése, megosztása nélkül is pert indítson volt házastársával, élettársával vagy azok örököseivel szemben.

[31] A Kúria házastársi közös vagyon megosztásának egyes kérdéseiről szóló 1/2022. (V. 30.) PK véleménye indokolásának 1. pontjában foglaltak is azt támasztják alá, hogy elkülönülhet egymástól a közös vagyon vélelmére alapított tulajdonjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzése, továbbá a házastársi közös vagyon megosztása. A PK vélemény szerint: A házastársak egymással szemben érvényesíthető vagyoni igényeinek tágabb és szűkebb értelmezése egyaránt lehetséges. [...] Szűkebb értelemben a házastársak gazdasági közösségéből eredő követelések: a vagyontársaság fennállása alatt a vagyontárgyak használatával, kezelésével összefüggő igény; a közös rendelkezési jog megsértéséből eredő kártérítési felelősség a házastárssal szemben (4:52. §); a közös vagyon vélelmére alapított tulajdonjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzése (4:40. §), továbbá a vagyoni kapcsolat felszámolásához kapcsolódó igények, amelyek közül legjelentősebb a vagyontársaság megszűnése esetén a házastársi közös vagyon megosztása; vagy ha a házastársi közös vagyon megosztása érvényes szerződéssel megtörtént, a szerződés teljesítése [4:57. § (3) bekezdés és Hatodik Könyv IX. Cím].

[32] A kifejtettekből következően a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálatát a Pp. 411. § (1) és (2) bekezdése alapján megtagadta.

[33] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. a tanács elnöke, dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. előadó bíró, dr. Cseh Attila s.k. bíró, dr. Magosi Szilvia s.k. bíró, dr. Parlagi Mátyás s.k. bíró